

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 17 grudnia 2020 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Zbliżanie ustawodawstw – Produkty kosmetyczne – Rozporządzenie (WE) nr 1223/2009 – Artykuł 19 – Informacje dla konsumentów – Oznakowanie – Informacje, które powinny znajdować się na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym produktów – Oznakowanie w języku obcym – „Funkcja produktu kosmetycznego” – Pojęcie – Opakowanie produktów kosmetycznych zawierające odesłanie do szczegółowego katalogu produktów sporządzonego w języku konsumenta

W sprawie C-667/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy (Polska) postanowieniem z dnia 12 lipca 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 9 września 2019 r., w postępowaniu:

A.M.

przeciwko

E.M.,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Prechal, prezes izby, K. Lenaerts, prezes Trybunału, pełniący obowiązki sędziego trzeciej izby, N. Wahl (sprawozdawca), F. Biltgen i L.S. Rossi, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu A.M. – A. Chołub, adwokat,
- w imieniu rządu polskiego – B. Majczyna, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu belgijskiego – S. Baeyens oraz P. Cottin, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu duńskiego – J. Nymann-Lindegren, M.S. Wolff oraz P.Z.L. Ngo, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: polski.

- w imieniu rządu greckiego – L. Kotroni, S. Charitaki oraz S. Papaioannou, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu litewskiego – K. Dieninis oraz K. Juodelytė, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niderlandzkiego – M. Bulterman oraz M. Noort, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – M. Jáuregui Gómez oraz B. Sasinowska, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 9 lipca 2020 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 19 ust. 1 lit. f) i art. 19 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (Dz.U. 2009, L 342, s. 59).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy A.M. a E.M. dotyczącego rozwiązania zawartej między tymi stronami umowy sprzedaży produktów kosmetycznych.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motywy 3, 4, 6, 7, 9 i 46 rozporządzenia nr 1223/2009 mają następujące brzmienie:

„(3) Celem niniejszego rozporządzenia jest uproszczenie procedur i uzgodnienie terminologii, a co za tym idzie – zmniejszenie obciążeń administracyjnych i niejasności. Ponadto wzmacnia ono pewne elementy ram prawnych dotyczących kosmetyków, np. kontrolę wewnątrzrynkową, aby zagwarantować wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi.

(4) Niniejsze rozporządzenie wyczerpująco harmonizuje ze sobą przepisy wspólnotowe, by stworzyć wewnętrzny rynek produktów kosmetycznych, gwarantując równocześnie wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi.

[...]

(6) Niniejsze rozporządzenie dotyczy tylko produktów kosmetycznych, a nie produktów leczniczych, wyrobów medycznych lub produktów biobójczych. Wytyczenie tej granicy wynika w szczególności ze szczegółowej definicji produktów kosmetycznych, która odnosi się zarówno do miejsca ich aplikacji, jak i do celu ich stosowania.

(7) Ocena, czy dany produkt jest produktem kosmetycznym, musi być dokonywana na podstawie indywidualnej oceny produktu, uwzględniającej wszystkie jego cechy [...].

[...]

(9) Produkty kosmetyczne powinny być bezpieczne w normalnych lub dających się racjonalnie przewidzieć warunkach stosowania. W szczególności analiza stosunku ryzyka i korzyści nie powinna uzasadniać występowania ryzyka dla zdrowia ludzi.

[...]

(46) Niezbędna jest przejrzystość w zakresie składników stosowanych w produktach kosmetycznych. Przejrzystość ta powinna zostać osiągnięta poprzez podanie na opakowaniu składników stosowanych w danym produkcie kosmetycznym. Jeżeli ze względów praktycznych niemożliwe jest podanie składników na opakowaniu, takie informacje powinny zostać załączone w taki sposób, aby konsument miał dostęp do tych informacji”.

4 Zgodnie z art. 1 tego rozporządzenia ustanawia ono przepisy, które musi spełniać każdy produkt kosmetyczny udostępniany na rynku, w celu zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego i zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego.

5 Artykuł 2 ust. 1 lit. a) owego rozporządzenia definiuje „produkt kosmetyczny” jako „każdą substancję lub mieszaninę przeznaczoną do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, którego wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała”.

6 Artykuł 3 rozporządzenia nr 1223/2009, zatytułowany „Bezpieczeństwo”, stanowi, co następuje:

„Produkt kosmetyczny udostępniany na rynku powinien być bezpieczny dla zdrowia ludzi w normalnych lub dających się przewidzieć warunkach stosowania, z uwzględnieniem w szczególności:

a) prezentacji [...];

b) oznakowania;

[...]”.

7 Rozdział VI owego rozporządzenia, „Informacje dla konsumentów”, obejmuje art. 19–21. Artykuł 19, zatytułowany „Oznakowanie”, przewiduje, co następuje:

„1. Bez uszczerbku dla innych przepisów niniejszego artykułu na rynku udostępniane są wyłącznie produkty kosmetyczne, na których pojemnikach i opakowaniach zewnętrznych znajdują się następujące, nieusuwalne, łatwe do odczytania i widoczne informacje:

[...]

d) szczególne środki ostrożności, których należy przestrzegać podczas stosowania, a co najmniej te wymienione w załącznikach III–VI, oraz wszelkie inne informacje dotyczące środków ostrożności wymaganych dla produktów kosmetycznych do stosowania profesjonalnego;

[...]

f) funkcja produktu kosmetycznego, chyba że jednoznacznie wynika ona z jego prezentacji;

g) wykaz składników. Informacje te mogą być podane tylko na opakowaniu zewnętrznym. Wykaz poprzedzony jest określeniem »ingredients« [»składniki«].

[...]

2. Jeżeli ze względów praktycznych nie jest możliwe zamieszczenie informacji wymienionych w ust. 1 lit. d) i g) w opisany sposób, stosuje się następujące zasady:

- informacje umieszcza się na załączonej lub doczepionej ulotce, etykiecie, taśmie, metce lub karcie;
- jeżeli jest to możliwe ze względów praktycznych, odniesienie do wspomnianych informacji podaje się w postaci informacji skróconej lub symbolu podanego w załączniku VII pkt 1. W wypadku informacji, o których mowa w ust. 1 lit. d), symbol ten musi być umieszczony na pojemniku lub opakowaniu zewnętrznym, a w wypadku informacji, o których mowa ust. 1 lit. g) – na opakowaniu zewnętrznym.

3. W przypadku mydła, kulek do kąpeli i innych małych produktów kosmetycznych, gdzie ze względów praktycznych nie jest możliwe umieszczenie informacji, o których mowa w ust. 1 lit. g), na etykiecie, metce, taśmie lub karcie lub w załączonej ulotce, informacje te umieszcza się w informacji umieszczonej w bezpośredniej bliskości pojemnika, w którym dany produkt kosmetyczny wystawiony jest do sprzedaży.

4. W przypadku produktów kosmetycznych niepakowanych lub pakowanych na miejscu sprzedaży na prośbę kupującego lub wstępnie pakowanych w celu natychmiastowej sprzedaży państwa członkowskie przyjmą szczegółowe zasady zamieszczania informacji, o których mowa w ust. 1.

5. Informacje wymienione w ust. 1 lit. b), c), d) i f) i w ust. 2, 3 i 4 podaje się w języku określonym przepisami państwa członkowskiego, w którym dany produkt jest udostępniany użytkownikowi końcowemu.

[...]”.

- 8 Artykuł 20 rozporządzenia nr 1223/2009, zatytułowany „Oświadczenia o produkcie”, stanowi w ust. 1 i 2:

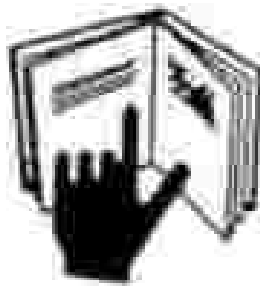
„1. Na etykiecie, podczas udostępniania na rynku i reklamowania produktów kosmetycznych, tekst, nazwy, znaki towarowe, obrazy lub inne znaki nie są używane tak, aby przypisywać tym produktom cechy lub funkcje, których nie posiadają.

2. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja opracowuje plan działania dotyczący stosowanych oświadczeń oraz ustala priorytety w celu określenia wspólnych kryteriów uzasadniających stosowanie oświadczeń.

[...]”.

- 9 Załącznik VII do tego rozporządzenia, zatytułowany „Symbole stosowane na opakowaniu lub pojemniku”, stanowi, co następuje:

„1. Odesłanie do załączonej informacji

[...]”.

Prawo polskie

- 10 Artykuł 2 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach (Dz.U. z 2001 r., nr 42, poz. 473), w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy sprzedaży będącej przedmiotem postępowania głównego (Dz.U. z 2013 r., poz. 475) stanowi:

„1. W rozumieniu ustawy kosmetykiem jest każda substancja chemiczna lub mieszanina przeznaczone do zewnętrznego kontaktu z ciałem człowieka: skórą, włosami, wargami, paznokciami, zewnętrznymi narządami płciowymi, zębami i błonami śluzowymi jamy ustnej, których wyłącznym lub podstawowym celem jest utrzymanie ich w czystości, pielęgnowanie, ochrona, perfumowanie, zmiana wyglądu ciała lub ulepszenie jego zapachu.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, najczęściej występujące kategorie produktów będących kosmetykami, biorąc pod uwagę kryteria określone w ust. 1”.

- 11 Artykuł 6 tej ustawy ma następujące brzmienie:

„1. Opakowanie jednostkowe kosmetyku powinno być oznakowane w sposób widoczny i czytelny, metodą uniemożliwiającą łatwe usunięcie oznakowania.

2. Oznakowanie opakowania jednostkowego kosmetyku, z zastrzeżeniem ust. 3, umieszczone na pojemniku i opakowaniu jednostkowym zewnętrznym zawiera następujące informacje:

[...]

- 5) szczególne ostrzeżenia przy stosowaniu kosmetyku; jeżeli kosmetyk jest przeznaczony do stosowania przez osoby wykorzystujące ten kosmetyk w ramach wykonywanego zawodu zgodnie z jego przeznaczeniem – dodatkowo inne konieczne ostrzeżenia;

[...]

- 7) funkcję kosmetyku, jeżeli nie wynika ona jednoznacznie z jego prezentacji,

- 8) wykaz składników określonych zgodnie z nazwami przyjętymi w Międzynarodowym Nazewnictwie Składników Kosmetycznych (INCI), poprzedzony wyrazem „składniki” lub „ingredients” [...],

[...]

4. Informacje wymienione w ust. 2 pkt 8 mogą być umieszczone tylko na opakowaniu jednostkowym zewnętrznym.

[...]

6. Jeżeli ze względu na wielkość lub kształt opakowania nie jest możliwe podanie na opakowaniu jednostkowym zewnętrznym ostrzeżeń lub informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 5 i 8, mogą one być podane na dołączonej ulotce, nalepce, taśmie lub kartce. W tym przypadku na pojemniku lub opakowaniu jednostkowym zewnętrznym umieszcza się skróconą informację lub znak graficzny wskazujący na dołączenie tych informacji.

7. Jeżeli ze względu na wielkość lub kształt opakowania nie jest możliwe, aby informacje wymienione w ust. 2 pkt 8 były podane na dołączonej ulotce, nalepce, taśmie lub kartce, informacje te powinny być umieszczone bezpośrednio na pojemniku lub w miejscu dostępnym dla kupującego, w którym kosmetyk jest wystawiony do sprzedaży.

8. Jeżeli kosmetyk nie jest pakowany w opakowanie zbiorcze, ale jest pakowany w punkcie sprzedaży na prośbę kupującego lub jest pakowany zbiorczo do bezpośredniej sprzedaży, informacje wymienione w ust. 2 pkt 1, 2 oraz 4–8 powinny być umieszczone na pojemniku lub opakowaniu, w którym kosmetyk jest wystawiony do sprzedaży.

[...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 12 A.M., będąca właścicielem między innymi salonu kosmetycznego, nabyła produkty kosmetyczne producenta amerykańskiego od E.M., będącego dystrybutorem tych produktów.
- 13 Ścisłej rzecz ujmując, z akt sprawy przedłożonych Trybunałowi wynika, że A.M. odbyła prowadzone przez przedstawiciela handlowego E.M. szkolenie dotyczące sprzedawanych przez niego produktów. Podczas tego szkolenia przedstawiono jej oznakowanie tych produktów i wyjaśniono właściwości każdego z nich. Przedstawiciel ten przekazał jej w tym celu dokumentację sporządzoną w języku polskim, jak również książeczki do sprzedaży detalicznej oraz skrypty szkoleniowe. A.M. została ponadto poinformowana o tym, że chodzi o amerykańskie produkty kosmetyczne, w przypadku których opakowanie nie zawiera dotyczących ich działania informacji w języku polskim. Na owym opakowaniu umieszczono natomiast symbol przedstawiający rękę z otwartą książką, odsyłający do katalogu zawierającego wszystkie informacje na temat tych produktów w języku polskim.
- 14 Po przeprowadzeniu owego szkolenia A.M., w dniach 28 i 29 stycznia 2016 r., nabyła od E.M. 40 katalogów detalicznych za cenę 0,01 złotych (PLN) za sztukę (około 0,002 EUR) oraz 10 katalogów firmowych za cenę 0,01 PLN za sztukę, a także produkty kosmetyczne obejmujące kremy, maseczki i pudry za cenę 3184,25 PLN (711,61 EUR) brutto. Na opakowaniach produktów wskazano podmiot odpowiedzialny, oryginalną nazwę produktu kosmetycznego, skład, datę ważności, numer seryjny, a także symbol przedstawiający rękę z otwartą książką, odsyłający do katalogu w języku polskim.
- 15 A.M. rozwiązała umowę sprzedaży tych produktów ze względu na wadę sprzedawanej rzeczy, podnosząc, że na opakowaniu nie było informacji na temat funkcji produktu w języku polskim, co nie pozwalało na jego identyfikację i poznanie jego skutków, jako że cechy te nie wynikały wyraźnie z prezentacji. Wskazała ona, że detaliczne produkty kosmetyczne, które otrzymała w ostatniej dostawie, nie posiadały na opakowaniach jednostkowych opisów w języku polskim wymaganych zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem dotyczącym obrotu produktami kosmetycznymi, a mianowicie art. 19 ust. 1 lit. f) i art. 19 ust. 5 rozporządzenia 1223/2009. Powódka podniosła również, że wymagane na mocy prawa informacje w języku polskim zostały wskazane jedynie w katalogu, który nie był połączony z produktem.

- 16 E.M. zapewniał ze swej strony, że produkty były oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i z art. 19 rozporządzenia nr 1223/2009. Wskazał on, że na produktach umieszczony był symbol przedstawiający rękę z otwartą książką, odsyłający użytkownika końcowego produktu do ulotki zewnętrznej, w tym przypadku do katalogu w języku polskim dostarczanego z każdym produktem. Uściślił on, że katalog ten zawierał w języku polskim pełny opis produktów i ich funkcji, w szczególności w odniesieniu do przeciwwskazań, sposobu zastosowania i ich składników.
- 17 A.M. wniosła do sądu rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie (Polska) powództwo o zwrot kosztów zakupu tych produktów. Sąd ten oddalił powództwo na tej podstawie, że A.M. nie była w stanie wykazać, iż nie wiedziała, że produktom nie towarzyszyły wskazówki w języku polskim. Sąd ten uwzględnił w szczególności wcześniejszą współpracę stron, fakt, że A.M. uprzednio nie stwierdziła wad towaru, a także okoliczność, że w niniejszym przypadku na jednostkowym zewnętrznym opakowaniu produktów widnieje symbol odsyłający do załączonych informacji, który służy zwiększeniu czytelności oraz poprawie komunikacji z konsumentem.
- 18 A.M. wniosła apelację od tego wyroku do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczego Odwoławczego (Polska). Zakwestionowała w szczególności ocenę sądu pierwszej instancji, że prawidłowym oznaczeniem sprzedanych jej kosmetyków było odesłanie do katalogu, w sytuacji gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika w sposób jasny, by nie było możliwe umieszczenie takiej informacji na rozpatrywanych produktach.
- 19 W tych okolicznościach Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy (Polska) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia [...] nr 1223/2009 [...] w zakresie, w jakim określa, że produkty kosmetyczne na pojemnikach i opakowaniach zewnętrznych powinny zawierać nieusuwalne, łatwe do odczytania i widoczne informacje co do funkcji produktu kosmetycznego, o ile nie wynikają one jednoznacznie z jego prezentacji, należy rozumieć jako podstawowe funkcje [nawiązujący do podstawowych funkcji] produktu kosmetycznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) rozporządzenia, tj. oczyszczająca (utrzymanie w czystości), pielęgnacyjna i ochronna (utrzymanie w dobrej kondycji), zapachowa, upiększająca (zmiana wyglądu), czy też zawierać [należy wskazać] bardziej szczegółowe funkcje umożliwiające identyfikację właściwości danego kosmetyku?
- 2) Czy art. 19 ust. 2 rozporządzenia [...] nr 1223/2009 [...] oraz [motyw] 46 preambuły tego rozporządzenia należy tak interpretować, że możliwe jest zamieszczenie informacji, o których mowa w ust. 1 lit. d), g) i f) tego przepisu, tj. środków ostrożności, składników i funkcji w katalogu firmowym obejmującym także inne produkty, z podaniem symbolu określonego w załączniku VII pkt 1 na opakowaniu?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

- 20 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia nr 1223/2009 należy interpretować w ten sposób, że informacja o „funkcji produktu kosmetycznego”, która zgodnie z tym przepisem musi znajdować się na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym takiego produktu, powinna powiadamiać konsumenta wyłącznie o zamierzonych celach stosowania produktu, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia – a mianowicie o celach utrzymywania czystości, perfumowania, zmiany wyglądu, ochrony, utrzymywania w dobrej kondycji i korygowania zapachu ciała – czy również o wszystkich funkcjach umożliwiających identyfikację specyficznych właściwości danego produktu kosmetycznego.

- 21 Zgodnie z art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia nr 1223/2009 na rynku udostępniane są wyłącznie produkty kosmetyczne, na których pojemnikach i opakowaniach zewnętrznych znajdują się nieusuwalne, łatwe do odczytania i widoczne informacje dotyczące „funkcji produktu kosmetycznego, chyba że jednoznacznie wynika ona z jego prezentacji”.
- 22 Aby dokonać wykładni wyrażenia „funkcja produktu kosmetycznego” w rozumieniu tego przepisu, należy – zgodnie z utrwalonym orzecznictwem – uwzględnić nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część stanowi (wyrok z dnia 2 kwietnia 2020 r., kunsthaus muerz, C-20/19, EU:C:2020:273, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 23 Po pierwsze, brzmienie tego przepisu nie definiuje „funkcji produktu kosmetycznego”. Ponadto wyrażenie to nie zostało powtórzone w innych przepisach rozporządzenia nr 1223/2009.
- 24 Artykuł 2 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia definiuje ten produkt, wymieniając trzy kryteria. Przewiduje on przede wszystkim kryterium dotyczące charakteru danego produktu, a mianowicie musi to być substancja lub mieszanina substancji, następnie kryterium dotyczące części ciała ludzkiego, do kontaktu z którymi produkt jest przeznaczony, i wreszcie kryterium odnoszące się do zamierzonego celu stosowania tego produktu (zob. podobnie wyrok z dnia 3 września 2015 r., Colena, C-321/14, EU:C:2015:540, pkt 19).
- 25 Co się tyczy tego ostatniego kryterium, przepis ten uściśla, że aby dany produkt mógł zostać zdefiniowany jako produkt kosmetyczny, jego wyłącznym lub głównym celem powinno być utrzymywanie w czystości, perfumowanie, zmiana wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji jednej z części ciała wymienionych w tym przepisie lub korygowanie zapachu ciała.
- 26 Po drugie, jeśli chodzi zarówno o kontekst, w jaki wpisuje się art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1223/2009, jak i cele regulacji, której część on stanowi, należy wskazać, że artykuł ten, który jest pierwszym artykułem w rozdziale VI tego rozporządzenia, który jest zatytułowany „Informacje dla konsumentów”, ustanawia zasady oznakowania, których należy przestrzegać w odniesieniu do wszystkich produktów kosmetycznych wprowadzonych do obrotu w Unii Europejskiej.
- 27 Z całości przepisów rozporządzenia nr 1223/2009, a w szczególności z jego art. 1, interpretowanych w świetle jego motywów 3 i 4, wynika, że rozporządzenie to zmierza do wyczerpującej harmonizacji przepisów obowiązujących w Unii w celu ustanowienia rynku wewnętrznego produktów kosmetycznych, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego (zob. podobnie wyrok z dnia 12 kwietnia 2018 r., Fédération des entreprises de la beauté, C-13/17, EU:C:2018:246, pkt 23–25 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 28 W tym względzie ważne jest, jak wyjaśnia motyw 9 rozporządzenia nr 1223/2009, aby produkty kosmetyczne mogły być bezpieczne w normalnych lub dających się racjonalnie przewidzieć warunkach stosowania. Tak jak wynika z art. 3 akapit pierwszy lit. a) i b) tego rozporządzenia, produkt kosmetyczny udostępniany na rynku jest bezpieczny dla zdrowia ludzi, jeżeli jest używany „w normalnych lub dających się przewidzieć warunkach stosowania”, z uwzględnieniem w szczególności jego prezentacji i oznakowania. Istnieje zatem ścisły związek między bezpieczeństwem wprowadzanych do obrotu produktów kosmetycznych a wymogami dotyczącymi ich prezentacji i etykietowania.
- 29 Artykuł 19 rozporządzenia nr 1223/2009 zmierza zatem do wyczerpującej harmonizacji przepisów dotyczących opakowania i oznakowania produktów kosmetycznych, ponieważ poza okolicznością, że harmonizacja ta ułatwia realizację celu sprzedaży produktów kosmetycznych w Unii, zmierza ona również do realizacji celu ochrony zdrowia ludzkiego, w tym znaczeniu, że informacja mogąca wprowadzić konsumenta w błąd co do cech produktu kosmetycznego mogłaby również mieć wpływ na zdrowie ludzi.

- 30 Z całości powyższych rozważań wynika, że przewidziany w art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia nr 1223/2009 wymóg umieszczenia na pojemnikach i opakowaniach zewnętrznych produktów kosmetycznych nieusuwalnych, łatwych do odczytania i widocznych informacji dotyczących funkcji produktu kosmetycznego nie może ograniczać się do informacji jedynie o zamierzonych celach stosowania produktu, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia, a mianowicie o celach utrzymywania w czystości, perfumowania, zmiany wyglądu, ochrony lub utrzymywania w dobrej kondycji jednej z części ciała wymienionych w tym przepisie względnie korygowania zapachu ciała.
- 31 Wynika z tego również, że o ile cele te pozwalają na ustalenie, czy dany produkt, w zależności od sposobu jego używania i przeznaczenia, może zostać zakwalifikowany jako produkt kosmetyczny (zob. podobnie wyrok z dnia 3 września 2015 r., Colena, C-321/14, EU:C:2015:540, pkt 19, 22), a zatem – jak wynika z motywu 6 tego rozporządzenia – na odróżnienie go od innych produktów nieobjętych zakresem stosowania rozporządzenia nr 1223/2009, o tyle „funkcja produktu kosmetycznego” w rozumieniu art. 19 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia odnosi się do wskazania bardziej szczególnych cech tego produktu.
- 32 Te ostatnie informacje, w przypadku gdy nie wynika to jasno z prezentacji produktu, powinny umożliwić konsumentowi odczytanie na pojemniku i opakowaniu tego produktu pełniejszych danych na temat jego używania i sposobu stosowania. Te same informacje pozwalają zatem konsumentowi na dokonanie wyboru produktu z pełną znajomością stanu rzeczy, unikając sytuacji wprowadzenia go w błąd, i na zastosowanie go w odpowiedni sposób, tak aby zapewnić realizację celu polegającego na zagwarantowaniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego.
- 33 Pojęcia „funkcji produktu kosmetycznego” w rozumieniu art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia nr 1223/2009 nie można ponadto mylić z „oświadczeniami o produkcie”, o których mowa w art. 20 tego rozporządzenia, w odniesieniu do których ustanowiono szczególne zasady w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 655/2013 z dnia 10 lipca 2013 r. określającym wspólne kryteria dotyczące uzasadniania oświadczeń stosowanych w związku z produktami kosmetycznymi (Dz.U. 2013, L 190, s. 31), ponieważ te „oświadczenia” mają na celu dostarczenie większej ilości informacji dotyczących cech lub właściwości tych produktów.
- 34 W związku z tym w odpowiedzi na konkretne pytania sformułowane przez sąd odsyłający należy wskazać, że wśród informacji, które powinny być wymienione w odniesieniu do „funkcji produktu kosmetycznego”, o której mowa w art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia nr 1223/2009, nie znajdują się szczegółowe informacje dotyczące właściwości produktu kosmetycznego, w szczególności zamierzonego skutku i grupy docelowej odbiorców produktu.
- 35 Co się tyczy charakteru i zakresu informacji dotyczących funkcji produktu kosmetycznego, które powinny znajdować się na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym tego produktu zgodnie z tym przepisem, informacje te należy oceniać w każdym przypadku z uwzględnieniem cech i właściwości każdego produktu, biorąc pod uwagę przypuszczalne oczekiwania przeciętnego, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego konsumenta (zob. podobnie wyroki: z dnia 13 stycznia 2000 r., Estée Lauder, C-220/98, EU:C:2000:8, pkt 27, 28 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 24 października 2002 r., Linhart i Biffl, C-99/01, EU:C:2002:618, pkt 31).
- 36 Przepis ten wymaga, by informacje znajdujące się na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym produktu kosmetycznego, w razie potrzeby zredukowane do samej nazwy rodzajowej danego produktu lub jego nazwy potocznej, były w stanie w sposób jasny powiadomić przeciętnego, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego konsumenta, o funkcji danego produktu, tak aby nie został on wprowadzony w błąd co do jego zastosowania i sposobu jego używania oraz aby używał go w sposób, który nie szkodzi jego zdrowiu.

- 37 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy udzielić odpowiedzi, że art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia nr 1223/2009 należy interpretować w ten sposób, że informacja o „funkcji produktu kosmetycznego”, która zgodnie z tym przepisem musi znajdować się na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym takiego produktu, powinna w sposób jasny powiadamiać konsumenta o zastosowaniu i sposobie używania produktu, by zapewnić jego bezpieczne użycie przez konsumentów bez szkody dla ich zdrowia, i w związku z tym nie może się ograniczać jedynie do informacji o zamierzonych celach stosowania produktu, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia. Do sądu odsyłającego należy ustalenie – w świetle cech i właściwości danego produktu, a także oczekiwań przeciętnego, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego konsumenta – charakteru i zakresu informacji, jaką należy umieścić na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym produktu, tak aby produkt ten mógł zostać użyty bez zagrożenia dla zdrowia ludzkiego.

W przedmiocie pytania drugiego

- 38 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 należy interpretować w ten sposób, że informacje, o których mowa w art. 19 ust. 1 lit. d), f) i g) tego rozporządzenia, a mianowicie informacje dotyczące, odpowiednio, szczególnych środków ostrożności przy stosowaniu produktu kosmetycznego, funkcji tego produktu oraz jego składników, mogą być zawarte w katalogu firmowym, w którym przedstawione są również inne produkty, gdy na opakowaniu zewnętrznym lub pojemniku produktu kosmetycznego umieszczono symbol przewidziany w pkt 1 załącznika VII do tego rozporządzenia.
- 39 Artykuł 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 przewiduje, że informacje dotyczące szczególnych środków ostrożności przy stosowaniu i składników, o których mowa odpowiednio w art. 19 ust. 1 lit. d) i g) tego rozporządzenia, są umieszczane „na załączonej lub doczepionej ulotce, etykiecie, taśmie, metce lub karcie”, jeżeli ze względów praktycznych nie jest możliwe ich zamieszczenie w ramach oznakowania opakowania. W tym przypadku przepis ten wymaga, aby o ile nie jest to praktycznie niemożliwe, podano odniesienie do tych informacji w postaci informacji skróconej albo symbolu podanego w pkt 1 załącznika VII do wspomnianego rozporządzenia, który to symbol w wypadku informacji, o których mowa w lit. d), musi być umieszczony na pojemniku lub opakowaniu zewnętrznym, a w wypadku informacji, o których mowa w lit. g) – jedynie na opakowaniu zewnętrznym.
- 40 Wynika z tego, po pierwsze, że należy dokonać rozróżnienia pomiędzy z jednej strony informacją dotyczącą funkcji produktu przewidzianą w art. 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia nr 1223/2009 a z drugiej strony informacjami dotyczącymi środków ostrożności przy stosowaniu i składników przewidzianymi w art. 19 ust. 1 lit. d) i g) tego rozporządzenia, przy czym jedynie te drugie mogą znajdować się na innym nośniku niż w ramach oznakowania na opakowaniu produktu, na warunkach określonych w ust. 2 tego artykułu.
- 41 Po drugie, przewidziane w art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 odstępstwo od obowiązków w zakresie oznakowania przewidzianych w art. 19 ust. 1 tego rozporządzenia należy interpretować w świetle motywu 46 tego rozporządzenia, który stanowi, że „jeżeli ze względów praktycznych niemożliwe jest podanie składników na opakowaniu, takie informacje powinny zostać załączone w taki sposób, aby konsument miał dostęp do tych informacji”.
- 42 Artykuł 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 ustanawia zatem system odstępstw od ogólnego systemu oznakowania, a zatem powinien być interpretowany w sposób ścisły (zob. analogicznie wyrok z dnia 13 września 2001 r., Schwarzkopf, C-169/99, EU:C:2001:439, pkt 31).
- 43 Co się tyczy sprawy w postępowaniu głównym, wyłącznie do sądu odsyłającego należy ustalenie w każdym konkretnym przypadku, na podstawie okoliczności faktycznych zawisłej przed nim sprawy, czy zostały spełnione przesłanki zastosowania tego przepisu. Jednakże można zauważyć, że odesłanie do

„odrębnego katalogu firmowego przedstawiającego większą liczbę produktów”, takiego jak ten, który został dostarczony przy sprzedaży rozpatrywanych towarów, nie wydaje się być zgodne z przepisami rozporządzenia nr 1223/2009.

- 44 Po pierwsze, w przypadku dokonania takiego odesłania, na podstawie art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia, jako nośnik zewnętrzny względem produktu kosmetycznego mogą zostać użyte jedynie „[...] załączon[a] lub doczepion[a] ulot[ka], etykiet[a], taśm[a], met[ka] lub kar[ta]”. Załącznik VII do wspomnianego rozporządzenia, wskazujący trzy symbole, które mogą być umieszczone na opakowaniu zewnętrznym lub na pojemniku takiego produktu, przewiduje wyrażenie, jak wynika z tytułu jego pkt 1, „odesłanie do załączonej informacji”, któremu odpowiada symbol przedstawiający rękę z otwartą książką. Dostarczony oddzielnie katalog firmowy zawierający opis danego produktu kosmetycznego lub danych produktów kosmetycznych, ale także inne produkty kosmetyczne z gamy oferowanej przez producenta, nie jest załączony lub doczepiony do konkretnego produktu.
- 45 Po drugie, z art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 wynika, że wskazanie informacji, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, na nośniku zewnętrznym względem produktu kosmetycznego jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy „ze względów praktycznych” nie jest możliwe umieszczenie ich w ramach oznakowania opakowania. Ta niemożność odnosi się do sytuacji, w których z uwagi na charakter i prezentację samego produktu zamieszczenie określonych informacji nie jest fizycznie możliwe.
- 46 W tym kontekście przywołana przez sąd odsyłający okoliczność, że rozpatrywane produkty kosmetyczne są importowane, co z uwagi na wymóg zamieszczenia wymaganych informacji w języku określonym na podstawie art. 19 ust. 5 rozporządzenia nr 1223/2009 może spowodować trudności natury organizacyjnej i finansowej związane z koniecznością przetłumaczenia niektórych informacji i przeprowadzenia ponownego oznakowania, a nawet przepakowania, nie stanowi sama w sobie przejawu praktycznej niemożności umieszczenia tych informacji w ramach oznakowania opakowania. Koszty spowodowane nowym oznakowaniem tych produktów w innym języku w celu wprowadzenia ich do obrotu w innych państwach członkowskich nie mogą w żadnym wypadku zostać uznane za przyczynę uzasadniającą niepełne oznakowanie produktu na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym.
- 47 Wymóg ustanowiony w tym ostatnim ze wskazanych przepisów, zgodnie z którym informacje, o których mowa w art. 19 ust. 1 lit. b)–d) i f) oraz w ust. 2–4 tego artykułu, są podane w języku określonym w ustawodawstwie państwa członkowskiego, w którym produkt jest udostępniany użytkownikowi końcowemu, pozwala na zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Ochrona zdrowia ludzkiego nie mogłaby bowiem być całkowicie zapewniona, gdyby konsumenci nie byli w stanie w pełni pozyskać i zrozumieć w szczególności informacji dotyczącej funkcji danego produktu kosmetycznego i szczególnych środków ostrożności, których należy przestrzegać podczas jego stosowania. Informacje, które producenci lub dystrybutorzy produktów kosmetycznych, o których mowa w rozporządzeniu nr 1223/2009, mają obowiązek zamieścić na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym produktu, z wyjątkiem przypadków, gdy mogą one zostać skutecznie przekazane za pomocą piktogramów lub oznaczeń innych niż słowa, są pozbawione praktycznego znaczenia, jeżeli nie zostaną wyrażone w języku zrozumiałym dla osób, dla których są przeznaczone (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2001 r., Schwarzkopf, C-169/99, EU:C:2001:439, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 48 Podobnie fakt, że zadanie oznakowania produktów kosmetycznych spoczywa na osobie trzeciej względem umowy sprzedaży rozpatrywanej w postępowaniu głównym, a mianowicie na producencie tych produktów, a nie na ich dystrybutorze, również nie powoduje praktycznej niemożności zamieszczenia informacji wymaganych w ramach oznakowania opakowania tych produktów. W tym względzie, jak wyjaśnił Trybunał, wola producenta lub dystrybutora takich produktów dotycząca ułatwienia przepływu tych produktów wewnątrz Unii nie wystarcza sama w sobie do uzasadnienia niepełnego wskazania obowiązkowych informacji. Ponieważ pojęcie „niemożności” odnosi się ogólnie do sytuacji faktycznej, nad którą osoba powołująca się na nie ma żadnej kontroli, nie można go

rozumieć jako pozwalającego producentowi lub dystrybutorowi produktów kosmetycznych, ze względu na liczbę języków – wewnątrz Unii lub poza nią – na powołanie się, według własnego uznania, na przypadek „praktycznej niemożności” w rozumieniu art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2001 r., Schwarzkopf, C-169/99, EU:C:2001:439, pkt 35).

- 49 Na pytanie drugie należy zatem odpowiedzieć, że art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 należy interpretować w ten sposób, że informacje, o których mowa w art. 19 ust. 1 lit. d), f) i g) tego rozporządzenia, a mianowicie informacje dotyczące, odpowiednio, szczególnych środków ostrożności przy stosowaniu produktu kosmetycznego, funkcji tego produktu oraz jego składników, nie mogą być zawarte w katalogu firmowym, do którego odsyła przewidziany w pkt 1 załącznika VII do tego rozporządzenia symbol umieszczony na opakowaniu zewnętrznym lub pojemniku tego produktu.

W przedmiocie kosztów

- 50 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Artykuł 19 ust. 1 lit. f) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych należy interpretować w ten sposób, że informacja o „funkcji produktu kosmetycznego”, która zgodnie z tym przepisem musi znajdować się na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym takiego produktu, powinna w sposób jasny powiadamiać konsumenta o zastosowaniu i sposobie używania produktu, by zapewnić jego bezpieczne użycie przez konsumentów bez szkody dla ich zdrowia, i w związku z tym nie może się ograniczać jedynie do informacji o zamierzonych celach stosowania produktu, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia. Do sądu odsyłającego należy ustalenie – w świetle cech i właściwości danego produktu, a także oczekiwań przeciętnego, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego konsumenta – charakteru i zakresu informacji, jaką należy umieścić na pojemniku i opakowaniu zewnętrznym produktu, tak aby produkt ten mógł zostać użyty bez zagrożenia dla zdrowia ludzkiego.**
- 2) **Artykuł 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1223/2009 należy interpretować w ten sposób, że informacje, o których mowa w art. 19 ust. 1 lit. d), f) i g) tego rozporządzenia, a mianowicie informacje dotyczące, odpowiednio, szczególnych środków ostrożności przy stosowaniu produktu kosmetycznego, funkcji tego produktu oraz jego składników, nie mogą być zawarte w katalogu firmowym, do którego odsyła przewidziany w pkt 1 załącznika VII do tego rozporządzenia symbol umieszczony na opakowaniu zewnętrznym lub pojemniku tego produktu.**

Prechal

Lenaerts

Wahl

Biltgen

Rossi

Wyrok ogłoszono w Luksemburgu na w posiedzeniu jawnym w dniu 17 grudnia 2020 r.

Sekretarz
A. Calot Escobar

Prezes trzeciej izby
A. Prechal